

ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion): ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ

สุรศิทธิ์ วชิรชจรส*

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ มีวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคม ระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถามตัวชี้วัดคุณภาพสังคม (Social Quality) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 978 ราย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,000 ราย และในระดับประเทศ จำนวน 1,200 ราย ผลการศึกษาในภาพรวมโดยอาศัยข้อมูลระดับชาติเป็นตัวตั้งจะพบว่าระดับความครอบคลุมทางสังคมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แตกต่างจากระดับชาติในทุกประเด็น ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากอายุ เพศ สัญชาติ การศึกษามากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ในขณะที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะมีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องจากสถานภาพทางสังคมและลักษณะทางกายภาพมากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น นอกจากนี้ ยังพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นในเชิงลบต่อการเปิดโอกาส

* คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เลขที่ 118 หมู่ 3 ถนนเสือรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
อีเมล: surasit@nida.ac.th

ให้ผู้อพยพสามารถกลยับเป็นผู้นำทางการเมือง หรือเป็นผู้บริหารสูงสุดของบริษัทไทย และในขณะเดียวกันก็มีความไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับความไม่เสมอภาคของชายหญิงไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเป็นผู้นำทางการเมือง การศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือการเป็นผู้บริหารในภาคธุรกิจ

คำสำคัญ: ความครอบคลุมทางสังคม คุณภาพสังคม จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร

Social Inclusion: A Comparative Study between People in Three Southern Border Provinces, Bangkok Metropolitan, and National Level

Surasit Vajirakachorn*

Abstract

The study of “Social Inclusion : A Comparative Study between People in Three Southern Border Provinces, Bangkok Metropolitan, and National Level,” was aimed at; (1) to study social inclusion’s overall situation of the people in three southern border provinces, Bangkok Metropolitan, and national level, (2) to compare the results between social inclusion of the people in three southern border provinces, Bangkok Metropolitan, and national level. The social inclusion indicator questionnaire which based on the concept of social quality was employed to obtained the data from the samples with 18 years of age and above in the three southern border provinces with the total number of 978, the Bangkok Metropolitan with the total number of 1,000, and overall nation with the total number of 1,200. The results of the analyses when comparing to the national level revealed significant difference between the social inclusion in three southern border provinces, Bangkok Metropolitan, and national level in all aspects. The people in three southern border provinces had the lowest level in last election voting rate, and they had more discrimination experience in term of age, sex, nationality, and education. On the

* The Graduate School of Social and Environmental Development, National Institute of Development Administration

118 Moo 3, Serithai Road, Klong-Chan, Bangkapi, Bangkok 10240, THAILAND.

E-mail: surasit@nida.ac.th

contrary, people in Bangkok Metropolitan had more discrimination experience in term of social status and physical look. Beside, the study showed that people in Bangkok Metropolitan had negative opinion towards giving the chances for an immigrant to become a political leader and a CEO of a Thai company. They also disagreed with the statements that “On the whole, men make better political leaders than women do,” “A university education is more important for a boy than for a girl,” and “On the whole, men make better business executives than women do”.

Keywords: Social Inclusion; Social Quality; Southern Border Provinces; Bangkok Metropolitan

บทนำ (Introduction)

ในช่วง 2 ศศวรรษที่ผ่านมา ผลพวงของการพัฒนาของประเทศไทย ๑ ในโลกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาทางด้านสังคมเศรษฐกิจ (Socio-Economic Development) โดยมีกระแสแนวโน้มที่จะสนับสนุนค่านิยมประชาธิปไตยมากขึ้น และมีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันทางสังคม และกลุ่มประชาสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก แต่ในทางตรงกันข้าม ภาพของความเหลื่อมล้ำ การกดขี่กีดกันยังคงปราบกู้อยู่ และขยายตัวไปทั่วโลก ทั้งภายในและระหว่างประเทศ สังคมจำนวนมาก กำลังประสบกับสภาพสังคมในด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นภาพของความแตกต่าง หรือการลูกทำให้เป็นคนชัยชนะ (Marginalization) ของกลุ่มชนหรือชุมชน ดังนั้น เพื่อป้องกันการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคน มาตรการที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นก็คือ ยุทธศาสตร์ หรือเครื่องมือที่จะคอยตรวจสอบสภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้น และสามารถนำเสนองานทางการแก้ไขปัญหาในลักษณะที่เป็นเชิงรุก เน้นรูปธรรมและเป็นคร่าวม เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับปัญหาใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น และสร้างความเข้มแข็งของสังคมเพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยความสมานฉันท์และยั่งยืน

จากการประชุมระดับโลกด้านการพัฒนาสังคมที่เมืองโคเปนเฮเกน (Copenhagen) ในปี 1995 ที่ประชุมได้มีการกำหนดให้เป้าหมายสังคมที่เป็นหนึ่งเดียว (Social Integration) เป็นเป้าหมายที่สำคัญเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาทางสังคม โดยมุ่งสู่การสร้างสังคมเพื่อคนทุก ๆ คน (Society for All) ที่ประชุมได้มีข้อสรุปร่วมกันว่าสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวจะเป็นทั้งตัวกำหนด และได้รับผลกระทบจากปัญหา 2 ประการที่สำคัญ คือ ความยากจนและการว่างงาน และเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าว มาตรการแก้ไขปัญหาความยากจน และมาตรการการสร้างงานจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมที่เป็นหนึ่งเดียว ทั้งนี้ที่ประชุมยังได้มีการกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติ โดยในแผนดังกล่าวได้ระบุเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นหากไม่สามารถสร้างสังคมที่เป็นหนึ่งเดียว ซึ่งจะประกอบด้วย ปัญหาความแตกแยกแบ่งชั้นทางสังคม ปัญหาช่วงว่างของความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมกัน และปัญหาความตึงเครียดในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางสังคม ที่เป็นผลจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล การอพยพย้ายถิ่น และภัยจากสงคราม

หลังจากการกำหนดเป้าหมาย “สังคมที่เป็นหนึ่งเดียว” จากการประชุมระดับโลกด้านการพัฒนาสังคม และแผนปฏิบัติการ ได้มีการเน้นย้ำเกี่ยวกับสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวและความครอบคลุมทางสังคม ในเชิงนโยบายในคำประกาศแห่งสหสวรรษขององค์กรสหประชาติ (The UN Millennium Declaration) ที่มีการรับรองโดยประเทศไทยสมาชิกในการประชุมแห่งสหสวรรษ (The Millennium Summit) เมื่อวันที่ 8 กันยายน ค.ศ. 2000 ทั้งนี้ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญของความครอบคลุมทางสังคม และเป้าหมายอื่น ๆ ที่ลูกกำหนดไว้จากคำประกาศที่เมืองโคเปนเฮเกน (Copenhagen) โดยเน้นย้ำความสำคัญของสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวให้มีความสำคัญเท่าเทียมกับเป้าหมายอื่น ๆ เช่น สันติภาพ ความมั่นคงของมนุษย์ การพัฒนา

อย่างยิ่งยืน หรือสิทธิมนุษยชน เป้าหมายแห่งสหสวรรษ (Millennium Development Goals - MDGs) กำหนดให้เป้าหมายของการแก้ไขปัญหาความยากจนกลยุทธ์เป็นวิธีการหลักในการพัฒนา โดยเฉพาะหลังจาก การประชุมระดับโลกด้านการพัฒนาสังคม ในปี ค.ศ. 2005 มีการกำหนดเป้าหมายการจ้างงานที่ครอบคลุม และมีความเหมาะสมสมดุลเป็นเป้าหมายใหม่ในเป้าหมายหลักข้อที่ 1 (Department of Economic & Social Affairs, UN, 2010: iii)

สืบเนื่องจากการกำหนดเป้าหมายแห่งสหสวรรษดังกล่าว ประเทศไทยต่าง ๆ ไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทย ได้มีการให้ความสำคัญกับประเด็นสังคมที่เป็นหนึ่งเดียวและความครอบคลุมทางสังคมมากยิ่งขึ้น ในกรณีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เป็นต้น ได้ระบุถึงเรื่องการจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไว้ในยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 “ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม”

ความครอบคลุมทางสังคม เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าสังคมจะอยู่กันอย่างมีความสุขได้ก็ต่อเมื่อไม่มีประชาชนกลุ่มใดถูกมองข้าม หรือทั้งไว้โดยไม่ได้โดยไม่ได้โดยคิด รวมทั้งระบบเศรษฐกิจที่ดำเนินอยู่ต้องเป็นระบบที่เปิดกว้างสำหรับทุกคน ความครอบคลุมทางสังคมเป็นสภาพทางสังคมที่ประกอบด้วยหล่ายมิติที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการกินดีอยู่ดี (Well-Being) ความครอบคลุมทางสังคมจะสามารถบรรลุได้เมื่อประชาชนทุกคนในสังคมนั้นมีโอกาสและทรัพยากรที่จำเป็นในการมีส่วนร่วมอย่างเปิดกว้างในกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยถือว่าเป็นบรรทัดฐานร่วมที่สำคัญในสังคม (Boushey and Others, 2007: 1)

ตรงข้ามกับปัญหาความยากจน ความครอบคลุมทางสังคมเป็นแนวคิดในเชิงบวกที่น่าสนใจ ให้เกิดขึ้น ปัญหาความยากจนจะมีนัยยะที่ทำให้เกิดการแบ่งแยก ในขณะที่ความครอบคลุมทางสังคม จะมีนัยยะที่ส่งเสริมให้เกิดการดำเนินงานในเชิงบวกมากขึ้น เมื่อไหร่ตามที่ประชาชนจำนวนมากอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าคนส่วนใหญ่ สังคมของเราโดยรวมจะค่อย ๆ ถูกบันทอนไปทีละเล็กทีละน้อย การสร้างความครอบคลุมทางสังคมให้เกิดขึ้นจะต้องเน้นการกำหนดเป้าหมายและนโยบายที่หลีกเลี่ยงการแบ่งแยก คนในสังคมออกจากกัน จุดมุ่งหมายของความครอบคลุมทางสังคม คือ การสร้างประเทศที่คนทุก ๆ คนอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย มีศักดิ์ศรี และมีความพึงพอใจในชีวิต

การศึกษาเรื่องความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ มีวัตถุประสงค์ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมระหว่างประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศไทยโดยเฉพาะเหตุผลของการเลือกพื้นที่ศึกษา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีสถานการณ์ความไม่สงบอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. 2547 ประกอบกับประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวมีความเชื่อในศาสนาอิสลาม

เป็นส่วนใหญ่ ทำให้น่าสนใจที่จะเปรียบเทียบถึงความครอบคลุมทางสังคมของ 3 จังหวัดดังกล่าวกับพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวง และในระดับภาพรวมของประเทศไทย

กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา (Conceptual Framework and Research Methodology)

กรอบแนวคิดหลักในการศึกษาครั้งนี้ อาศัยแนวคิดคุณภาพสังคม (Social Quality) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยกลุ่มนักวิชาการสังกัดมูลนิธิคุณภาพสังคมแห่งยุโรป (European Foundation on Social Quality) (Beck และคณะ, 2001) แบ่งมิติของคุณภาพสังคมซึ่งมีลักษณะเชื่อมโยงกันเป็น 4 มิติ ได้แก่ ความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-Economic Security) ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) ความสามัคันท์ทางสังคม (Social Cohesion) และการเสริมสร้างพลังทางสังคมให้แก่ประชาชน (Social Empowerment)

จากการแบ่งมิติของคุณภาพสังคมที่กล่าวมานี้ ในส่วนของความครอบคลุมทางสังคม Berman และ Phillips (2000: 332) กล่าวว่า ความครอบคลุมทางสังคมเชื่อมโยงกับหลักของความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน รวมทั้ง สาเหตุพื้นฐานที่จะรักษาไว้ซึ่งความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน เป้าหมายของการสร้างความครอบคลุมทางสังคมจะเน้นที่การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนทุก ๆ คน ในเรื่องของการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน สภาพการจ้างงาน และบริการทางสังคมที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน

ความครอบคลุมทางสังคมในบทความนี้จะอาศัยความหมายที่ให้โดย Chan (2007: 50) ที่ให้ความหมายว่าความครอบคลุมทางสังคมเป็นระดับของการที่ประชาชนสามารถเข้าเป็นสมาชิกของสถาบัน หรือได้รับบริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในแต่ละวัน โดยเฉพาะการเข้าถึงสถาบันหรือบริการทางสังคมเหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อกลุ่มบุคคลที่มีทรัพยากรส่วนตัวด้อยกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมนั้น และจะเป็นส่วนเติมเต็มให้บุคคลเหล่านั้นสามารถมีความเท่าเทียมกับคนส่วนใหญ่ในสังคมได้ จากนิยามความหมายของความครอบคลุมทางสังคมที่กล่าวมานี้ สามารถแยกประเด็น ประเด็นย่อย และตัวชี้วัดของความครอบคลุมทางสังคมว่าประกอบด้วยประเด็นที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ศิทธิของพลเมือง ตลาดแรงงาน การเข้าถึงบริการ และเครือข่ายทางสังคม ตามตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1: ประเด็น ประเด็นย่อย และตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคม (Domains, Sub-Domains, and Social Inclusion Indicators)

ประเด็น	ประเด็นย่อย	ตัวชี้วัด
- สิทธิของ พลเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - สิทธิในการรัฐธรรมนูญ และการเมือง - สิทธิทางสังคม - สิทธิมนุษยชน - เครือข่ายทาง เศรษฐกิจและ การเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนของประชากรที่ได้รับสถานะพลเมือง - สัดส่วนของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และสัดส่วน ผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง - สัดส่วนผู้มีสิทธิได้รับบ้านญ - สัดส่วนของประชาชนที่มีสิทธิในการได้รับคำปรึกษา ทางกฎหมายโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย - สัดส่วนของประชาชนที่เคยถูกกีดกัน - สัดส่วนของชนกลุ่มน้อยที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้เป็น ผู้แทนในรัฐสภา คณะกรรมการบริหารบริษัท และมูลนิธิ - สัดส่วนของผู้หลงที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้แทน ในรัฐสภา คณะกรรมการบริหารบริษัท และมูลนิธิ
- ตลาดแรงงาน	- การเข้าถึงการจ้างงาน	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนของผู้ว่างงานระยะยาว (12 เดือนขึ้นไป) - สัดส่วนของผู้ทำงานไม่เต็มเวลาหรือผู้ติดงานชั่วคราว
- การบริการ	<ul style="list-style-type: none"> - บริการสาธารณสุข - ที่อยู่อาศัย - การศึกษา - การให้ความ ช่วยเหลือทางสังคม - บริการทางการเงิน - การขนส่งมวลชน - บริการทางสังคม และวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนผู้ที่ได้รับสิทธิและใช้สิทธิบริการสาธารณสุขของรัฐ - สัดส่วนผู้ไร้ที่อยู่ - ระยะเวลาเฉลี่ยในการรอที่จะได้รับที่อยู่ที่จัดให้โดยรัฐ - สัดส่วนการเข้าศึกษาในโรงเรียนและการศึกษาในระดับ วิทยาลัย - สัดส่วนของประชาชนที่ต้องการบริการทางสังคมทั้งที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ - ระยะเวลาในการรอรับบริการทางสังคม - สัดส่วนประชาชนที่ถูกปฏิเสธการให้สินเชื่อจำแนกตาม กลุ่มรายได้ - การเข้าถึงความช่วยเหลือทางการเงินหรือการให้คำปรึกษา ตามที่ต้องการ - สัดส่วนของประชาชนที่เข้าถึงระบบขนส่งมวลชน - ความหนาแน่นในระบบขนส่งมวลชนและถนน - จำนวนสนามกีฬาต่อ 10,000 ประชากร - จำนวนสถานบันเทิงทางวัฒนธรรมทั้งของรัฐและเอกชน ต่อ 10,000 ประชากร

ตารางที่ 1: ประเด็น ประเด็นย่อย และตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคม (Domains, Sub-Domains, and Social Inclusion Indicators) (ต่อ)

ประเด็น	ประเด็นย่อย	ตัวชี้วัด
- เครือข่ายทางสังคม	- เพื่อนบ้าน - เพื่อนฝูง - ชีวิตรอบครัว	- สัดส่วนความถี่ของการติดต่อกับเพื่อนบ้าน - สัดส่วนความถี่ของการติดต่อกับเพื่อน - ความรู้สึกโดดเดี่ยว - ระยะเวลาการติดต่อกับเครือญาติ - การได้รับความช่วยเหลือแบบไม่เป็นทางการจากครอบครัว

ที่มา: สุรศิทธิ์ วชิรชจร (2553: 26-27)

จากตารางที่ 1 ข้างต้น เนื่องจากบริบทของพื้นที่และสภาพของการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้ศึกษาตัดเลือกเฉพาะประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อจ่ายต่อการเปรียบเทียบ ได้แก่ ประเด็นสิทธิของพลเมือง และประเด็นการเข้าถึงบริการโดยแต่ละประเด็นจะถูกแบ่งเป็นประเด็นย่อยและกำหนดเป็นคำถาม ดังรายละเอียดของประเด็นย่อยและคำถามที่ใช้ตามตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2: ประเด็นและคำถามที่ใช้ในการวัดความครอบคลุมทางสังคมที่ใช้ในการศึกษา (Themes and Questions to Measure Social Inclusion in This Study)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	คำถาม
- สิทธิของพลเมือง	- สิทธิทางการเมือง	- ท่านได้ใช้สิทธิในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาหรือไม่
	- สิทธิมนุษยชน	- ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยมีประสบการณ์ต่อเรื่อง ที่ท่านถูกแบ่งแยก เนื่องจากเหตุผลต่อไปนี้หรือไม่ - ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับเรื่องผู้อยพยพเข้าประเทศมาอาศัย อยู่ในประเทศไทย - ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับประเด็นต่อไปนี้ในเรื่องสิทธิชายหญิง
- การบริการ	- การดูแลทางการแพทย์และผู้สูงอายุ	- ในครัวเรือนของท่าน มีคนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นประจำ หรือไม่
	- บริการทางการเงิน	- ท่านมีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือ สถาบันการเงินอื่น ๆ หรือไม่

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามตัวชี้วัดความครอบคลุมทางสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถามตัวชี้วัดคุณภาพสังคม (Social Quality) ที่สร้างขึ้นโดยนักวิชาการจากสหภาพยุโรป (Gordon, 2004) และต่อมาได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับประเทศไทยในแอบเชย (Wang, 2009) จากแบบสอบถาม

ดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมิถุนายน 2554 จำนวน 978 ราย ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนพฤษจิกายน พ.ศ. 2555 จำนวน 1,000 ราย และในระดับประเทศ ระหว่างช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤษจิกายน พ.ศ. 2552 จำนวน 1,200 ราย โดยข้อมูลของประชาชนในกรุงเทพมหานครและระดับประเทศ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันพระปกเกล้า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพื้นที่ โดยใช้สถิติ Chi-Square Test

ผลการศึกษา (Results)

1. ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.4 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.6 ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้งใน กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.8 และ 50.1 ตามลำดับ และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.2 และ 49.9 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3: ร้อยละของประชาชน จำแนกตามเพศ (Percentage of Respondent Divided by Sex)

เพศ	จชต.	กทม.	ประเทศ
ชาย	42.6	43.2	49.9
หญิง	57.4	56.8	50.1

1.2 ศาสนา

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 50.1 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 49.2 และนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้งใน กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 92.4 และ 90.0 ตามลำดับ นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 6.4 และ 9.3 ตามลำดับ และนับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 1.2 และ 0.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4: ร้อยละของประชาชน จำแนกตามศาสนา (Percentage of Respondent Divided by Religion)

ศาสนา	จชต.	กทม.	ประเทศ
พุทธ	49.2	92.4	90.0
คริสต์	0.7	1.2	0.4
อิสลาม	50.1	6.4	9.3

1.3 อายุ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 อายุ และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.1 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.1 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.8 และอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.1 ตามลำดับ และในระดับประเทศส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.8 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.4 และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5: ร้อยละของประชาชน จำแนกตามกลุ่มอายุ (Percentage of Respondent Divided by Age)

อายุ	จชต.	กทม.	ประเทศ
0-20	10.5	4.2	7.5
21-30	32.3	17.9	22.4
31-40	28.2	21.1	25.8
41-50	17.1	20.8	21.3
51-60	6.8	15.9	13.0
61 ขึ้นไป	3.9	20.1	10.1
ไม่ตอบ	1.1	-	-

1.4 การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมา ได้แก่ จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.) คิดเป็นร้อยละ 18.8 และจบมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 9.3 ตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครจบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.1 รองลงมา ได้แก่ จบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.2 และจบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.) คิดเป็นร้อยละ 15.7 ตามลำดับ และในระดับประเทศส่วนใหญ่ จบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา ได้แก่ จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.) คิดเป็นร้อยละ 18.0 และจบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 17.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6: ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา (Percentage of Respondent Divided by Education)

ระดับการศึกษา	จชต.	กทม.	ประเทศ
1. ไม่ได้รับการศึกษา	2.5	4.4	1.5
2. ได้เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาแต่ไม่จบการศึกษา	2.0	5.4	3.8
3. จบประถมศึกษา	8.6	20.2	37.5
4. ได้เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแต่ไม่จบการศึกษา	1.1	2.6	1.0
5. จบมัธยมศึกษาตอนต้น	9.3	14.0	13.5
6. ได้เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.)	2.4	4.9	4.6
7. จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา (ปวช./ ปวส./ ปวท.)	18.8	15.7	18.0
8. ได้เข้าเรียนในชั้นปริญญาตรีแต่ไม่จบการศึกษา	3.9	2.2	1.5
9. จบปริญญาตรี	42.2	26.1	17.3
10. ได้เข้าเรียนในชั้นปริญญาโทแต่ไม่จบการศึกษา	1.2	0.4	0.5
11. จบปริญญาโท	6.2	3.3	0.8
12. ไม่สามารถเลือกได้	0.8	0.8	-

1.5 อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้ปฎิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมา ได้แก่ อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 12.6 และมีอาชีพเป็นผู้ปฎิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 12.3 ตามลำดับ ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีอาชีพเป็นพนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมา ได้แก่ อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 16.6 และมีอาชีพเป็นผู้ปฎิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ และในระดับประเทศส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้ปฎิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา ได้แก่ อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 9.8 และมีอาชีพ

เป็นผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7: ร้อยละของประชากร จำแนกตามอาชีพ (Percentage of Respondent Divided by Occupation)

อาชีพ	จชต.	กทม.	ประเทศ
ผู้บัญชาติภูมายั่งยืนด้วยอาชีพและผู้จัดการ	7.0	3.0	5.5
ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	5.6	3.2	4.4
ช่างเทคนิคสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.7	1.9	2.9
เสมียน, อุรุกวัย	6.3	5.1	4.9
พนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด	11.9	29.4	9.3
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	35.1	1.4	27.5
ผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	12.3	6.0	9.7
ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	4.9	2.5	3.8
อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ	12.6	16.6	9.8
กองกำลังทหารติดอาวุธต่าง ๆ (สามเหล่าทัพ)	0.6	1.5	0.5

2. ความครอบคลุมทางสังคม

ในการนำเสนอเกี่ยวกับความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศในครั้งนี้ ผู้ศึกษาอาศัยข้อมูลจาก 3 ส่วน คือ ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามของผู้ศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2554) ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (มิถุนายน-พฤษจิกายน 2555) และข้อมูลจากการเก็บข้อมูลในภาพรวมของประเทศ (ตุลาคม-พฤษจิกายน 2552) ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันประชากรเกล้า ผู้ศึกษาได้นำผลมาใช้ในการเปรียบเทียบ โดยผลการศึกษาปรากฏ ดังต่อไปนี้

2.1 การใช้สิทธิทางการเมือง

เมื่อสอบถามถึงการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ คือ ร้อยละ 69.4 ร้อยละ 86.4 และ 84.2 ตามลำดับ

สำหรับประเด็นปัญหาการไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะไม่ใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศ คือ ร้อยละ 21.8 ร้อยละ 0.2 และ 4.3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไชสแควร์ (Chi-square Test) พบว่า พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความแตกต่างระหว่างพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 โดยพบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8: ร้อยละของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา (Percentage of Respondent Voting in Last General Election)

พฤติกรรมการเลือก	จชต.	กทม.	ประเทศ
ไป	69.4	86.4	84.2
ไม่ไป	6.1	10.4	10.6
ไม่มีสิทธิ์	21.8	0.2	4.3
ไม่ทราบ	2.7	3.0	1.0
รวม	100.0	100.0	100.0

Chi-Square = 360.623, d.f. = 6, p = 0.000

2.2 สิทธิมนุษยชน

2.2.1 การถูกเลือกปฏิบัติจากสังคม เมื่อสอบถามถึงประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติจากสังคมที่เคยประสบในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า

(1) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากสถานภาพทางสังคม พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 18.4 12.5 และ 8.3 ตามลำดับ

(2) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากความพิการทางร่างกาย และ/หรือมีประวัติทางการแพทย์ พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 5.9 5.1 และ 2.1 ตามลำดับ

(3) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากอายุ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 12.5 9.5 และ 4.6 ตามลำดับ

(4) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากการถูกทารุณทางเพศ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 3.1 2.4 และ 0.7 ตามลำดับ

(5) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากเพศ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 12.2 8.1 และ 3.9 ตามลำดับ

(6) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากสัญชาติ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 9.2 4.4 และ 2.1 ตามลำดับ

(7) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากลักษณะทางกายภาพ (จากการมอง) พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 25.9 11.4 และ 3.8 ตามลำดับ

(8) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากภูมิลำเนาเดิม พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.6 10.2 และ 3.9 ตามลำดับ

(9) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 26.2 19.1 และ 9.3 ตามลำดับ

(10) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากการมีประวัติอาชญากรรม พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 3.7 3.6 และ 0.9 ตามลำดับ

(11) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากศาสนา พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 23.2 3.4 และ 2.1 ตามลำดับ

(12) ประเด็นการถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากเหตุอื่น ๆ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 6.7 1.1 และ 0.9 ตามลำดับ

จากประเด็นย่อยเรื่องสิทธิมนุษยชน ในเรื่องของประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครและระดับประเทศ ในเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องสถานภาพทางสังคม เช่น การจ้างงานไม่ประจำ และลักษณะทางกายภาพที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสบการณ์ถูกเลือกปฏิบัติอย่างชัดเจนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติกี่วักบ้าย เพศ สัญชาติ การศึกษา และศาสนา โดยเมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า

ประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ในทุก ๆ ประเด็น โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มที่จะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่าประชาชนในระดับประเทศ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9: ประสบการณ์ต่อเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติทางสังคม (Percentage of Respondents Having Experienced Discrimination)

เหตุผล	เคยมี/ไม่มีประสบการณ์			
	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ	รวม
1. สถานภาพทางสังคม เช่น การจ้างงานไม่ประจำ				
3 จังหวัดภาคใต้	12.5	83.3	4.2	100.0
กทม.	18.4	79.5	2.1	100.0
ประเทศ	8.3	90.1	1.6	100.0
Chi-Square = 66.045, d.f. = 4, p = 0.000				
2. พิการทางร่างกาย และ/หรือมีประวัติทางการแพทย์				
3 จังหวัดภาคใต้	5.1	92.6	2.3	100.0
กทม.	5.9	92.2	2.1	100.0
ประเทศ	2.1	96.3	1.6	100.0
Chi-Square = 24.366, d.f. = 4, p = 0.000				
3. อายุ				
3 จังหวัดภาคใต้	12.5	85.0	2.5	100.0
กทม.	9.5	88.9	1.6	100.0
ประเทศ	4.6	94.0	1.4	100.0
Chi-Square = 49.516, d.f. = 4, p = 0.000				
4. การหารุณทางเพศ				
3 จังหวัดภาคใต้	3.1	94.7	2.2	100.0
กทม.	2.4	95.9	1.7	100.0
ประเทศ	0.7	97.9	1.4	100.0
Chi-Square = 20.401, d.f. = 4, p = 0.000				
5. เพศ				
3 จังหวัดภาคใต้	12.2	85.1	2.7	100.0
กทม.	8.1	89.9	2.0	100.0
ประเทศ	3.9	94.8	1.3	100.0
Chi-Square = 58.083, d.f. = 4, p = 0.000				

ตารางที่ 9: ประสบการณ์ต่อเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติทางสังคม (Percentage of Respondents Having Experienced Discrimination) (ต่อ)

เขตผล	เคยมี/ไม่มีประสบการณ์			
	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ	รวม
6. สัญชาติ				
3 จังหวัดภาคใต้	9.2	87.9	2.9	100.0
กทม.	4.4	93.9	1.7	100.0
ประเทศ	2.1	96.3	1.7	100.0
Chi-Square = 64.151, d.f. = 4, p = 0.000				
7. ลักษณะทางกายภาพ (จากการมอง)				
3 จังหวัดภาคใต้	11.4	85.2	3.4	100.0
กทม.	25.9	72.7	1.4	100.0
ประเทศ	3.8	94.3	1.9	100.0
Chi-Square = 247.924, d.f. = 4, p = 0.000				
8. ภูมิลำเนาเดิม (แหล่งที่เกิด)				
3 จังหวัดภาคใต้	13.6	84.4	2.0	100.0
กทม.	10.2	88.1	1.7	100.0
ประเทศ	3.9	94.9	1.2	100.0
Chi-Square = 68.649, d.f. = 4, p = 0.000				
9. ระดับการศึกษา				
3 จังหวัดภาคใต้	26.2	71.8	2.1	100.0
กทม.	19.1	79.5	1.4	100.0
ประเทศ	9.3	89.4	1.3	100.0
Chi-Square = 111.486, d.f. = 4, p = 0.000				
10. การมีประวัติอาชญากรรม				
3 จังหวัดภาคใต้	3.7	93.6	2.7	100.0
กทม.	3.6	94.7	1.7	100.0
ประเทศ	0.9	97.4	1.7	100.0
Chi-Square = 25.485, d.f. = 4, p = 0.000				

ตารางที่ 9: ประสบการณ์ต่อเรื่องการถูกเลือกปฏิบัติทางสังคม (Percentage of Respondents Having Experienced Discrimination) (ต่อ)

เหตุผล	เคยมี/ไม่มีประสบการณ์			
	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ	รวม
11. ศาสนา				
3 จังหวัดภาคใต้	23.2	74.5	2.3	100.0
กทม.	3.4	94.9	1.7	100.0
ประเทศไทย	2.1	96.4	1.5	100.0
Chi-Square = 353.148, d.f. = 4, p = 0.000				
12. อื่น ๆ (ระบุ.....)				
3 จังหวัดภาคใต้	6.7	78.8	14.5	100.0
กทม.	1.1	82.4	16.5	100.0
ประเทศไทย	0.9	91.9	7.3	100.0
Chi-Square = 41.858, d.f. = 4, p = 0.000				

2.2.2 สิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทย เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นต่อสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทย พบว่า

(1) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้นำทางการเมือง พบร่วม ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในแง่ลบต่อคำถามที่ว่า “ผู้อพยพเข้ามาสามารถถูกถ่ายเป็นผู้นำทางการเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติ เหมาะสม” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 37.2 และ 34.6 ตามลำดับ

(2) ประเด็นสิทธิในด้านการศึกษา พบร่วม ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความคิดเห็นในแง่บวกต่อคำถามที่ว่า “นักเรียนไทยควรได้รับโอกาสก่อนนักเรียนอพยพเข้าเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม” คือ ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 34.2 และ 25.7 ตามลำดับ

(3) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัท พบร่วม ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในแง่ลบต่อคำถามที่ว่า “ผู้อพยพเข้าเมืองสามารถถูกถ่ายเป็นผู้บริหารสูงสุด ของบริษัทไทยได้ ถ้าเขามีคุณสมบัติพ่อ” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 28.3 และ 25.6 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไชสแคร์ (Chi-Square Test) พบว่า ความคิดเห็นต่อสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทยมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ในทุก ๆ ประเด็น โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะไม่เห็นด้วยต่อการให้สิทธิแก่ผู้อพยพมากกว่า ประชาชนในระดับประเทศ และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10: แสดงความเห็นเกี่ยวกับสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย (Percentage of Respondent Opinion towards Immigrant Living in the Country)

เรื่องผู้อพยพเข้าประเทศ	ระดับความเห็น							รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย	ไม่ทราบ			
1. ผู้อพยพเข้ามาสามารถถูกลายเป็นผู้นำทางการเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม								
3 จังหวัด	2.8	7.5	14.9	35.9	34.6	4.3	100.0	
กทม.	2.3	8.9	14.5	21.5	51.8	1.0	100.0	
ประเทศ	2.3	9.1	10.2	40.2	37.2	1.1	100.0	
Chi-Square = 152.297, d.f. = 10, p = 0.000								
2. นักเรียนไทยควรได้รับโอกาส ก่อนนักเรียนอพยพเข้าเมืองได้ ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม								
3 จังหวัด	36.9	31.9	13.7	11.5	2.0	4.0	100.0	
กทม.	25.7	33.6	25.1	8.2	5.8	1.6	100.0	
ประเทศ	34.2	35.2	11.8	13.7	4.5	0.8	100.0	
Chi-Square = 150.720, d.f. = 10, p = 0.000								
3. ผู้อพยพเข้าเมืองสามารถถูกลายเป็นผู้บริหารสูงสุดของบริษัทไทยได้ ถ้าเขามีคุณสมบัติพอ								
3 จังหวัด								
กทม.	3.4	12.1	19.5	31.2	28.3	5.5	100.0	
ประเทศ	4.5	15.0	21.7	17.1	39.9	1.8	100.0	
Chi-Square = 178.445, d.f. = 10, p = 0.000	2.7	19.8	16.0	34.6	25.6	1.3	100.0	

2.2.3 สิทธิความเสมอภาคชายหญิง เมื่อสอบถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทชายและหญิง พบร่วม

(1) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้นำทางการเมือง พบร่วม ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเห็นในเรื่องบุคลต่อคำถามที่ว่า “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้นำทางการเมืองมากกว่าผู้หญิง” คือ ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.37 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 21.6 และ 5.2 ตามลำดับ

(2) ประเด็นสิทธิในด้านการศึกษา พบร่วม ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในเรื่องบุคลต่อคำถามที่ว่า “การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญสำหรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในระดับประเทศ และประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ 14.8 ตามลำดับ

(3) ประเด็นสิทธิในด้านการเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัท พบร่วม ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นในเรื่องบุคลต่อคำถามที่ว่า “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้บริหารธุรกิจได้ดีกว่าผู้หญิง” คือ ตอบไม่เห็นด้วยเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.4 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 11.1 และ 8.3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไชสแควร์ (Chi-square Test) พบร่วม ความคิดเห็นต่อสิทธิความเสมอภาคชายหญิงมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ในทุก ๆ ประเด็น โดยพบร่วม ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะเห็นด้วยต่อการให้สิทธิแก่ผู้หญิงมากกว่าประชาชนในระดับประเทศ และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11: แสดงความเห็นเกี่ยวกับสิทธิความเสมอภาคชายหญิง (Percentage of Respondent Opinion towards Equality of Men and Women Right)

ประเด็นเรื่องชายและหญิง	ระดับความเห็น							รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย	ไม่ทราบ		
1. โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้นำทาง การเมืองมากกว่าผู้หญิง								
3 จังหวัด	24.3	45.8	16.9	9.0	3.4	0.5	100.0	
กทม.	5.2	23.4	30.7	20.9	18.8	1.0	100.0	
ประเทศ	21.6	34.1	16.1	24.5	3.4	0.3	100.0	
Chi-Square = 535.185, d.f. = 10, p = 0.000								
2. การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญ สำหรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง								
3 จังหวัด	3.8	16.7	24.0	39.7	14.8	0.9	100.0	
กทม.	2.7	9.8	29.5	29.7	27.5	0.8	100.0	
ประเทศ	3.9	11.8	19.1	47.6	16.9	0.7	100.0	
Chi-Square = 138.831, d.f. = 10, p = 0.000								
3. โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้บริหารธุรกิจ ได้ดีกว่าผู้หญิง								
3 จังหวัด	10.4	27.0	23.7	26.0	11.1	1.8	100.0	
กทม.	4.0	14.0	31.9	26.6	22.4	1.1	100.0	
ประเทศ	12.3	25.8	17.9	35.1	8.3	0.6	100.0	
Chi-Square = 246.483, d.f. = 10, p = 0.000								

2.3 การให้บริการทางสังคม

ต่อคำถามที่ว่า “ในครัวเรือนของท่าน ท่านมีคนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นประจำหรือไม่” พบร่วมกันในกรุงเทพมหานครตอบว่า “มี” มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.7 รองลงมา “ได้แก่ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 15.9 และ 11.8 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไชสแคร์ (Chi-Square Test) พบร่วมกันในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะต้องการรับบริการในเรื่องนี้มากกว่าประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12: แสดงความคิดเห็นต่อความต้องการบริการทางสังคม (Percentage of Respondents Having Household Member Who Needs Regular Assistance)

พฤติกรรมการเลือก	3 จังหวัดภาคใต้	กทม.	ประเทศ
มี	15.9	19.7	11.8
ไม่มี	81.4	78.6	87.8
ไม่ทราบ	2.6	1.7	0.4
รวม	100.0	100.0	100.0

Chi-Square = 45.622, d.f. = 4, p = 0.000

2.4 การให้บริการทางการเงิน

ต่อคำถามที่ว่า “ท่านมีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันการเงิน อื่น ๆ” พบร่วมกับประชาชนในกรุงเทพมหานครตอบว่า “เคย” มาถึงสุด คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.9 และ 7.3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบโดยค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบร่วม ความคิดเห็นต่อการให้บริการทางการเงินในประเด็นการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันทางการเงินอื่น ๆ มีความแตกต่างระหว่างพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 โดยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาในเรื่องนี้มากกว่าประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดับประเทศ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13: ท่านมีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ (Percentage of Respondents Having Experienced Credit Denied by Banks or any Financial Institutes)

พฤติกรรมการเลือก	3 จังหวัดภาคใต้	กทม.	ประเทศ
เคย	13.9	17.0	7.3
ไม่เคย	78.9	81.1	89.8
ไม่ทราบ	7.2	1.9	2.9
รวม	100.0	100.0	100.0

Chi-Square = 93.496, d.f. = 4, p = 0.000

สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

จากที่ได้กล่าวแล้วถึงวัตถุประสงค์หลักของบทความที่ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศไทย โดยแนวทางการศึกษาได้อาศัยข้อมูลจาก 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลจากการสอบถามประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างช่วงเดือนมิถุนายน ถึง เดือนมิถุนายน 2554 จำนวน 978 ราย ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างช่วงเดือนมิถุนายน ถึง เดือนพฤษจิกายน พ.ศ. 2555 จำนวน 1,000 ราย และในระดับประเทศ ระหว่างช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤษจิกายน พ.ศ. 2552 จำนวน 1,200 ราย ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างของความครอบคลุมทางสังคมระหว่างประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และระดับชาติ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ความครอบคลุมทางสังคมมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ประเด็น

ทั้งนี้หากอาศัยข้อมูลระดับชาติเป็นตัวตั้ง จะพบว่า ระดับความครอบคลุมทางสังคมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แตกต่างจากระดับชาติในทุกประเด็น โดยข้อมูลที่พบจะสอดคล้องกับฐานคติเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ที่เป็นพื้นที่กันดาร มีวัฒนธรรมที่ค่อนข้างอนุรักษ์ และมีเหตุการณ์รุนแรงอย่างต่อเนื่องในกรณีของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนในกรณีกรุงเทพมหานครจะสะท้อนภาพของเมืองที่มีความเจริญ ประชาชนมีการศึกษาดี และมีความเป็นเสรีนิยมสูง ตัวอย่างเช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปใช้สิทธิน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร และระดับประเทศ ในกรณีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติจะมีความแตกต่างระหว่างประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากอายุ เพศ สัญชาติ และการศึกษามากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ในขณะที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะมีประสบการณ์การถูกแบ่งแยกเนื่องจากสถานภาพทางสังคมและลักษณะทางการแพทย์มากกว่าประชาชนกลุ่มอื่น

จากการผลของการศึกษาในเรื่องประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติที่ พบว่า ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการถูกเลือกปฏิบัติมากกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครและระดับประเทศในเกือบทุกเรื่องเป็นสิ่งยืนยันถึงความเหลื่อมล้ำแตกต่างระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ถือเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศไทย มีศาสนาและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากประชาชนกลุ่มอื่น ๆ อันเป็นที่มาของการต่อสู้เรียกร้องให้มีการแบ่งแยกดินแดนออกเป็นรัฐอิสระ รวมถึงการที่ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปใช้สิทธิทางการเมืองน้อยกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ก็เป็นสิ่งทอกย้ำถึงการไม่ยอมรับในระบบการปกครองของประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนควรให้ความสนใจและร่วมมือกันแก้ไขอย่างจริงจัง

ในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของผู้อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทย พบร่วมกับ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในเชิงลบต่อการเปิดโอกาสให้ผู้อพยพสามารถอยู่อาศัยเป็นผู้นำทางการเมือง หรือเป็นผู้บริหาร สูงสุดของบริษัทไทย ถ้ามีคุณสมบัติเหมาะสม และในขณะเดียวกันมีความไม่เห็นด้วยกับข้อคิดเห็นที่ว่า “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้นำทางการเมืองมากกว่าผู้หญิง” “การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญสำหรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง” และ “โดยภาพรวมผู้ชายเป็นผู้บริหารธุรกิจได้ดีกว่าผู้หญิง” ซึ่งจากผลการศึกษาใน 2 ประเด็นที่กล่าวมานี้ จะพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความขัดแย้งในตัวเอง ระหว่างการไม่ยอมรับให้ผู้อพยพเข้ามาเป็นผู้นำทางการเมืองและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทไทย แต่ในทางกลับกันกลับเน้นถึงความเสมอภาคระหว่างเพศชายและหญิง ทั้งในแง่การศึกษาและการดำรงบทบาทเป็นผู้บริหารธุรกิจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ของกรุงเทพมหานครเป็นคนเชื้อชาติเดียวกัน จึงไม่คุ้นเคยกับการให้คนสัญชาติอื่นเข้ามาเป็นผู้นำทางการเมืองและผู้บริหารระดับสูงในบริษัท แต่ในขณะเดียวกันประเด็นความเท่าเทียมระหว่างเพศชายและหญิงเป็นสิ่งที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครเริ่มมีความคุ้นเคย เช่น การมีนายกรัฐมนตรี หรือผู้บริหารทั้งในภาครัฐและเอกชนที่เป็นผู้หญิง จึงสามารถยอมรับในเรื่องนี้ได้

นอกจากนี้แล้ว ประชาชนในกรุงเทพมหานครยังเป็นกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ในเรื่องการถูกปฏิเสธ จากราชการหรือสถาบันทางการเงินมากกว่าประชาชนกลุ่มอื่นซึ่งในเรื่องนี้น่าจะเป็นไปตามสภาพทั่วไปของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของประเทศไทย ทำให้ต้องมีการกู้ยืมเงินจากราชการมากกว่าในภูมิภาคอื่น ๆ จึงพบประสบการณ์เรื่องการถูกปฏิเสธมากกว่า

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

จากการสำรวจของศึกษาในครั้งนี้ พบร่วมกับ ความครอบคลุมทางสังคมของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และในภาพรวมของประเทศไทย มีความแตกต่างกันในทุกประเด็น ดังนี้ จึงเป็นสิ่งที่ควรทราบ หรือกรมที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ควรเร่งสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมไทยเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพและสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจน ผู้ด้อยโอกาส แรงงานอุตสาหกรรม แรงงานต่างด้าว รวมทั้งชนกลุ่มน้อย

2. ควรสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรที่จะเป็นฐานการประกอบอาชีพที่มั่นคง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้สภาพการดำรงชีวิตของประชาชนในเรื่องของรายได้ สภาพโครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการของรัฐในเรื่องต่าง ๆ ให้มีความทัดเทียมกันในทุก ๆ ภูมิภาค

3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นปัญญาชน นักวิชาการ ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหา และการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างจริงจัง

4. ปรับปรุงประสิทธิภาพและสร้างเอกภาพการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้สามารถบูรณาการ งานด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง (References)

กล่าวดี บุรีกุล. (2553). คุณภาพสังคมในประเทศไทย: การศึกษาเชิงประจักษ์ในเครือข่ายการศึกษาคุณภาพสังคมแห่งประเทศไทย. คุณภาพสังคมเพื่อคุณภาพประเทศไทย. กรุงเทพฯ: จรัญสนิทวงศ์การพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ.

สุรศิทธิ์ วชิรขจร. (2553). คุณภาพสังคม: จากยุโรปสู่ประเทศไทย. วารสารพัฒนาสังคม. 12(1), 16-44.

Beck, W., et al. (2001). *Social Quality: A Vision for Europe*. The Hague: Kluwer Law International.

Beck, W., van der Maesen, L., and Walker, A. (1997). *The Social Quality of Europe*. The Hague: Kluwer Law International.

Berman, W., and Phillips, D. (2000). Indicators of Social Quality and Social Exclusion at National and Community Level. *Social Indicators Research*. 50: 329-350.

Boushey and Others. (2007). *Social Inclusion for the United States*. Inclusion: Independent Progressive News.

Bureekul, T. (2008). *Social Cohesion in Thailand*. King Prajadhipok's Institute.

Chan, R.K.H. (2007). Social Quality in Hong Kong; Whose Agenda? Which Priorities? *NTU Social Work Review*. 15 (October): 39-86.

Department of Economic and Social Affairs, United Nation. (2010). *Analysing and Measuring Social Inclusion in Global Context*.

Gordon, D. (2004). Editorial: Indicators of Social Quality. *European Journal of Social Quality*. 5(1) & (2): 1-7.

Phillips, D. (2008). *The Human and the Social: a Comparative Study of Quality of Life and Development Approaches, Including Social Quality and Human Development*. Paper presented at the Human Development and Capability Association Conference, Delhi.

van der Maesen, L., Walker, A., and Keiger, M. (2005). *European Network Indicators of Social Quality*. European Foundation on Social Quality.

Walker, A. (1998). The Amsterdam Declaration on the Social Quality of Europe. *European Journal of Social Work*: 1.

Walker, A. (2009). The Social Quality Approach: Bridging Asia and Europe. *Development and Society*. 38: 2.

Wang, Lih-Rong. (2009). Social Quality Indicator in Asia: What is Unique?. *Development and Society*. 38: 2.

Translated Thai References

Bureekul, Thawilwadee. (2010). Social Quality in Thailand: An Empirical Study. In Thai Social Quality Study Network, *Social Quality for Thai Quality*. Bangkok: Charansanitwong Printing.

Office of National Economic and Social Development Committee. (2011). *Summarized of the 11th National Economic and Social Development Plan, 2555-2559 B.E.* Bangkok.

Vajirakachorn, Surasit. (2010). Social Quality: From Europe to Thailand. *Journal of Social Development*. 12(1): 16-44.